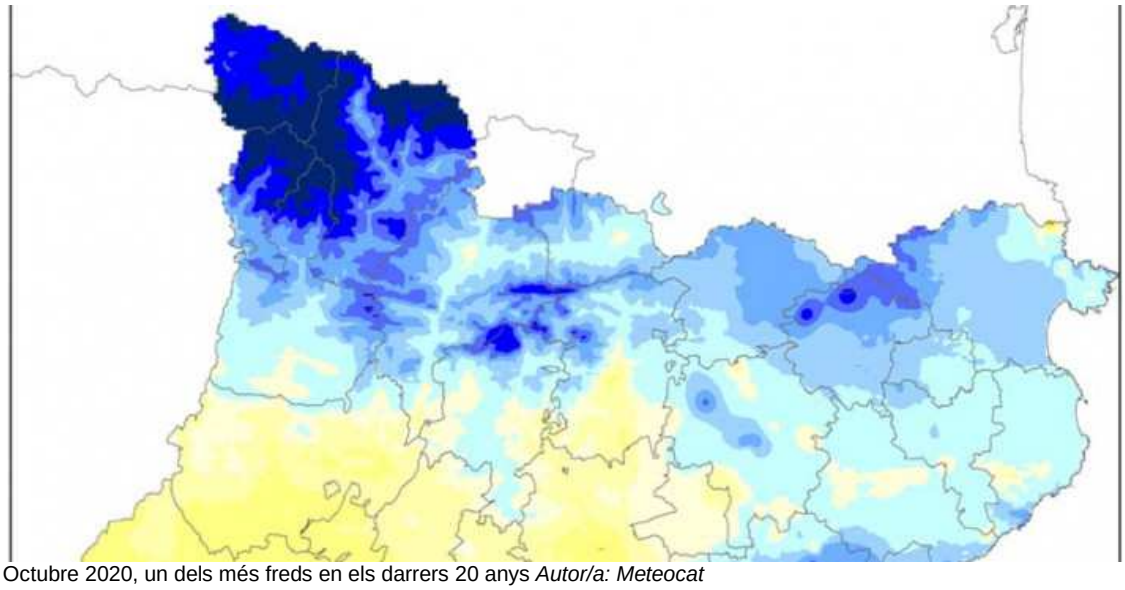
Diari de la neu, 03/11/20

Octubre 2020, un dels més freds en els darrers 20 anys

Ha estat plujós al quadrant nord-occidental de Catalunya i al Port del Comte

Octubre 2020, un dels més freds en els darrers 20 anys *Autor/a: Meteocat*

La temperatura mitjana ha estat per sota dels valors habituals a gran part del territori, especialment a les parts més elevades del Pirineu occidental, i a la conurbació de Barcelona i al litoral sud ha estat normal. El mes s'ha de qualificar de sec a la major part del territori, i fins i tot molt sec al litoral i prelitoral Central i Sud, i ha estat plujós al quadrant nord-occidental de Catalunya, el Port del Comte, el Lluçanès i punts del Maresme i del Vallès Oriental.

El mes d'octubre s'ha caracteritzat pel pas de tot un seguit de fronts, la major part d'ells arrossegant una massa d'aire fred a conseqüència d'un avanç de la circulació més zonal cap al sud. Les pertorbacions van deixar precipitació a gran part del país, si bé ha afectat més el quadrant nord-occidental del territori, però també al litoral i prelitoral Central. D'altra banda, l'aire fred ha provocat un mes d'octubre amb anomalies termomètriques negatives a gran part del país.

Ha estat un dels octubres més freds de les últimes dècades a Catalunya. Si bé a molts sectors del centre i sud del litoral i prelitoral només cal remuntar-se fins a l'octubre de 2010, en d'altres sectors del país no teníem un octubre tan fred des dels anys 2003 o 1998. I fins i tot cal destacar que en alguns sectors de ponent feia 27 anys, des de l'octubre de 1993, que no es registrava un octubre tan fred, com és el cas de Raimat (el Segrià).

Pluja i neu del dia 2 al 4 d'octubre

Un front fred associat a una borrasca molt marcada en superfície amb

pressions per sota del 980 hPa al seu centre ubicada al sud de les illes Britàniques va creuar el Principat entre els dies 2 i 4. En altura (a uns 5.500 m) la temperatura era molt baixa al voltant de -30 °C. La precipitació va ser general el dia 2 si bé amb registres més importants a la part nord-occidental de Catalunya. Els dies 3 i 4 la precipitació es va restringir al vessant nord del Pirineu com a conseqüència del vent de nord-oest després del pas del front.

Cal remarcar les següents quantitats de precipitació registrades a la Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques (XEMA) i de la Xarxa d'Observadors (SMC): 66,0 mm a Boí (2.535 m, l'Alta Ribagorça); 65,8 mm al Port del Comte (2.316 m, el Solsonès); 50,2 mm a Sort (el Pallars Sobirà).

El front fred va provocar nevades al Pirineu durant el dia 2 amb un gruix de neu que va voltar els 20 cm a les parts més elevades de l'Alta Ribagorça: 22 cm a Boí (2.535 m); 15 cm a Espot (2.519 m, el Pallars Sobirà); 11 cm a Sasseuva (2.228 m, la Val d'Aran) i a Certascan (2.400 m, al Pallars Sobirà).

Pluja, neu i vent del 9 al 12 d'octubre

Un front fred va creuar el país entre els dies 9 i 12 d'octubre, amb precipitació al Pirineu i especialment al quadrant nord-est, amb registres de precipitació que el dia 10 es van enfilar per sobre dels 50 mm a molts punts del litoral i prelitoral Central.

Cal destacar els 91,2 mm de Viladecans (el Baix Llobregat), els 82,5 mm a Caldes de Montbui (el Vallès Oriental), els 71,7 mm a Dosrius - PN Montnegre Corredor (el Maresme), o els 71,4 mm a la Roca del Vallès – ETAP Cardedeu (el Vallès Oriental).

Les intensitats de precipitació van ser elevades, superant el llindar 1 de la Situació Meteorològica de Perill (SMP) per intensitat de precipitació (20 mm en 30 minuts): 33,1 mm a Caldes de Montbui (el Vallès Oriental), 22,8 mm a la Roca del Vallés – ETAP Cardedeu, i 22,7 mm a Viladecans.

Igualment, la intensitat minutal va superar el llindar d'1 mm a molts punts del litoral i prelitoral Central, si bé la intensitat més elevada es va registrar a Pinós (el Solsonès), amb un valor de 3,7 mm en 1 minut.

La neu va afectar el Pirineu, sobretot entre els dies 11 i 12 quan el flux del nord es va imposar després del pas del front. Remarcar els 22 cm a Certascan (2.400 m), 19 cm a Bonaigua (2.266 m, el Pallars Sobirà), o els 13 cm de Sasseuva (2.230 m).

Precipitació i neu del 13 al 15 d'octubre

Un nou front fred va creuar Catalunya entre els dies 13 i 15 d'octubre que va afectar el litoral i Prelitoral Central, amb registres per sobre dels 40 mm de pluja.

L'estació de radiosondatge de Barcelona va mesurar -27,9 °C a 500 hPa (uns

5.500 m d'altura), una temperatura molt inferior a la normal per l'època en aquest nivell (-15 °C). Va ser rècord d'octubre en els 22 anys de dades disponibles, superant clarament els -25,1 °C del 30 d'octubre del 2018.

De les quantitats registrades a les estacions gestionades per l'SMC cal remarcar els 75,2 mm a Canet de Mar (el Maresme), els 71,2 mm a Castell d'Aro (el Baix Empordà), o els 44,5 mm a Arenys de Mar (el Maresme).

La neu va afectar l'alt Pirineu, destacant els 23 cm de Sasseuva (2.228 m), els 21 cm de Bonaigua (2.226 m), o els 20 cm de Certascan (2.400 m).

La cota de neu es va ubicar per sota dels 1.500 metres: 16 cm a Begergue (1.417 m) a la Vall d'Aran, 3 cm a Molló (1.405 m) al Ripollès i al Puig Sesolles (1.668 m) al Vallès Oriental, i els 2 cm a Planoles (el Ripollès).

L'estació del Puig Sesolles (1.668 m, Montseny) va registrar la nevada més prematura dels seus 10 anys de dades. Fins ara era la del 28 d'octubre del 2018.

Precipitació i vent del 20 al 23 d'octubre

Un nou front va afectar Catalunya entre els dies 20 i 23 d'octubre. Va anar acompanyat de vent del sud que va comportar un augment significatiu de la temperatura i una cota de neu que es va enfilar per sobre dels 2.500 m.

L'episodi va acumular quantitats de precipitació superiors als 60 mm a les parts més elevades de l'Alta Ribagorça i del Pallars Sobirà, a conseqüència del vent del sud, i per sobre dels 30 mm a la resta del Pirineu. Cal destacar les següents quantitats de precipitació: els 99,0 mm a Espot (2.519 m, el Pallars Sobirà); els 68,1 mm a Boí (2.535 m); o els 53,1 mm a Bonaigua (2.266 m).

El vent va bufar fort a les parts més elevades del Pirineu i del Prepirineu, amb 164,9 km/h al Lac Redon (2.247 m, Val d'Aran). Fora d'aquests àmbits cal destacar els 93,2 km/h a Vielha (la Val d'Aran), o els 74,2 km/h d'Ulldemolins (el Priorat).

Precipitació els dies 25 i 26 d'octubre

L'últim front que va afectar Catalunya durant l'octubre d'enguany va ser un front fred que va creuar el país els dies 25 i 26 d'octubre, provocant un descens tèrmic i precipitació que es va traslladar de ponent a orient.

Els registres més importants es van donar a la comarca d'Osona, destacant destacar els 44,6 mm a Gurb i els 23,8 mm de Perafita.

La neu va afectar les parts altes del Pirineu, destacant els 11 cm registrats tant a Sasseuva (2.228 m), com a Bonaigua (2.266 m) i Boí (2.535 m).

Octubre sec a gran part de Catalunya

Les pertorbacions van deixar precipitació a gran part del país, si bé ha afectat més al quadrant nord-occidental del territori, però també al litoral i prelitoral Central. Cal remarcar que, climàticament, el mes d'octubre és el més plujós de l'any al litoral i prelitoral Central i zones limítrofes. D'aquesta manera, les elevades quantitats de precipitació registrades en aquestes zones especialment durant els episodis del 9 al 15 d'octubre han quedat contrarestades per a les elevades mitjanes climàtiques que superen els 80 mm.